

tilbage, f. Gr. 400 Tdr. Land foruden Skovarealet.

Rosenørn: Jeg befinder mig i en vanskelig Stilling med Hensyn til nærværende Lov, ikke fordi jeg har saa Meget imod Lovudkastet, navnlig saaledes, som det er foreslaaet forandret af det ærede Udvalg, men fordi jeg maa tilstaae, at det forekommer mig, at der er adskillige Forhold, som ville blive forandrede paa en temmelig indgribende Maade. Paa den ene Side kan jeg vel indsee, at man kan ønske denne Sag ordnet ved Lov, da den hidtil har været afhængig af Bevillingssystemet; men paa den anden Side er det dog meget tvivlsomt, om det nu er det rette Tidspunkt til at ordne Sagen, og navnlig kunde det vel være, at man, naar man vil ordne Sagen nu, ikke burde give Bestemmelserne en saadan Udstrækning, og ikke burde affatte Loven paa en saadan Maade, som skeet er. Det er klart, at, naar Forskjellen mellem de forskellige Arter af Landeiendomme var aldeles udslettet, kunde man betjene sig af kortere Udtryk og hjælpe sig igjennem med færre Bestemmelser, end saalænge denne Forskjel endnu bestaaer, og jeg troer derfor, at de Udtryk, som Lovudkastet har brugt, ere vel almindelige, naar Loven skal træde i Kraft, medens den store Forskjel imellem de forskellige Arter af Landeiendomme endnu bestaaer. Hvad jeg paa Sagens nærværende Standpunkt skal tillade mig at ytre, skal alene gaae ud paa at søge at klare de Tvivl, jeg nærer med Hensyn til den rette Forstaaelse af de Forslag, som deels forelægges i Udkastet og deels ere fremsatte af Udvalget; naar Sagen foreligger til 3die Behandling, troer jeg egentlig det først er, man kan overse, hvorledes dens endelige Stikelse vil blive, og bedømme, om man har Mod — vil jeg næsten sige — til at gaae ind paa Sagen, eller om man vil være derimod.

Hvad Udkastets § 1 angaaer, da forekommer det mig, at den er affattet mere almindeligt, end ønskeligt eller nødvendigt er, og at det var bedre,

om man ved de Bestemmelser, man deri vil give, holdt sig til de forskellige Arter af Landeiendomme. Jeg seer saaledes egentlig ikke, at der for Dieblisset er tilstrækkelig Grund til at indskrænke Sammenlægningsfriheden for Hovedgaardene. Denne har hidtil, som ogsaa er kjendt i Motiverne til Udkastet, været uindskrænket, og jeg seer ikke, hvad Ulykke der er i, om en Hovedgaardseier, som hidtil har drevet sin Gaard i to forskellige Avelsgaarde, driver den i een, selv om Jordbruget derved kommer op over 20 Tdr. Hartkorn. Det er imidlertid mindre derpaa jeg lægger Vægt, end paa de andre Følger, som jeg troer ligge i Lovudkastets § 1 i Forbindelse med Slutningsparagraffen, og med Hensyn til hvilke jeg ikke er aldeles vis paa, om de ville blive fjernede ved Udvalgets Indstilling. Det fremgaaer nemlig af Motiverne Pag. 18, at det har været Hensigten med Udkastets Udarbejdelse, at den nugældende Bestemmelse om, at enhver under eet Brug samlet Jordeiendom skal være bebygget, skal bortfalde, da det er meest stemmende med de naturlige Forhold, at det overlades til Enhver at benytte sin Eiendom paa den Maade, han anseer for hensigtsmæssigt. Naar man sammenholder dette med Motiverne Pag. 8 og 9, hvor Bestemmelserne i Anordn. af 1769 og i Placat af 1806 omtales, fremgaaer det, at det formodentlig er Hensigten, at disse Lovbud bortfalde ved §§ 1 og 31 i Udkastet. Dette forekommer mig imidlertid ikke lidet betænkeligt, ligesom der ogsaa er den Bæmselighed derved, at det ikke udtrykkeligt staaer i Lovudkastet, men at det formodentlig skal betragtes som en indirecte Følge, at, ligesom der tillægges en Eier Ret til at sammenlægge forskellige Jordbrug indtil en Grændse af 20 Tdr. Hartkorn, saaledes skal han ogsaa indenfor denne Grændse have Ret til at lade de forskellige Jordeiendomme, som han eier, staae ubebyggede, i Enhold til, hvad der er anført i Motiverne.